

Fagviden - Bæredygtighed & Verdensmål

Dette bilag indeholder en kort introduktion til begrebet bæredygtighed, FN's Verdensmål og hvordan strategisk arbejde med bæredygtighed fungerer. Derudover finder du en liste med links og litteratur inden for hvert emne, som du kan dykke ned i, hvis du ønsker at indhente mere viden.

Begrebet bæredygtighed

Bæredygtighed er et begreb, som mange har stiftet bekendtskab med. Især er begrebet blevet mere alment kendt inden for de sidste fem år. Den første officielle definition af bæredygtighed kom i forbindelse med Brundtlandrapporten i 1987, hvor bæredygtig udvikling blev defineret som "(...) development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs (Brundtlandrapporten, 1987). I forlængelse af denne definition fastslog Brundtlandrapporten, at begrebet bæredygtighed består af en tredeling, hvor social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed udgør feltets triade.

De tre områder af bæredygtighed:

1. Den miljømæssige bæredygtighed har fokus på klima og miljø
2. Den sociale bæredygtighed har fokus på mennesker, samfund og social ansvarlighed
3. Den økonomiske bæredygtighed har fokus på økonomisk drift

Denne tredeling, som også er blevet kendt som Triple bottom line-modellen eller den tredobbelte bundlinje, er kernen i bæredygtighedsbegrebet,

Siden Brundtlandrapporten er der fremkommet mange væsentlige teorier og forståelser af bæredygtighed, som bygger oven på begrebets tredeling. Nedenfor kan du se en liste af udvalgt litteratur og teori med udgangspunkt i denne opdeling. Det er ikke en udtømmende liste, men et startsted til at få mere information.

Miljømæssige bæredygtighed:

- "Cradle to cradle: Rigdom og vækst uden affald" af William A. McDonough, Michael Braungart (2009)
- "Cirkulær økonomi" af Ellen Macarthur Foundation: www.ellenmacarthurfoundation.org

Social Bæredygtighed:

- "Bæredygtig ledelse - ledelse med hjertet" af Steen Hildebrandt & Michael Stubberup (2010)
- CSR Kompasset: www.csrkompasset.dk

Økonomiske bæredygtighed:

- "Doughnut Economics: Seven Ways to Think Like a 21st-Century Economist" af Kate Raworth (2018).

Bæredygtighed generelt:

- "Our Common Future" af World Commission on Environment and Development. Kendt som Brundtlandtrappen (1987).
- "Bæredygtig global udvikling" af Steen Hildebrandt (2016)
- Concito, Danmarks grønne tænketank: www.concito.dk

Verdensmålene

Verdensmålene er vores fælles globale sprog for bæredygtighed, som gør det muligt at tale om bæredygtighed på tværs af landegrænser ud fra en fælles forståelsesramme. Verdensmålene blev vedtaget af verdens stats- og regeringsleder i 2015 og trådte i kraft 1. januar 2016. Målenes funktion er, at de skal sætte kursen for den globale bæredygtige udvikling frem til 2030 (The Division for Sustainable Development Goals).

Verdensmålene bygger på en forståelse af bæredygtighed, hvor der tages højde for både sociale, miljømæssige og økonomiske forhold, og fokuserer på de globale udfordringer, som verden står over for i dag. Verdensmålene beskæftiger sig blandt andet med temaer som fattigdom, ulighed, klima, miljøforringelse, velstand, fred og retfærdighed. Med udgangspunkt i disse perspektiver er der blevet skabt 17 mål, der operationaliseres i 169 delmål. De 169 delmål kan bruges som nøgler til at forstå de 17 verdensmål. Derfor er de 169 delmål også de mest essentielle i denne forståelsesramme, da de er kernen i at omsætte verdensmålene til handling, da hvert delmål peger på en konkret problematik, som bør løses. Hvornår og hvordan de løses er op til virksomhedernes strategier, regeringernes politikker og borgernes adfærd.

Læs mere om Verdensmålene:

- Verdensmålene (Dansk): www.verdensmaal.org.
- Verdensmålene (Engelsk): www.globalgoals.org
- Verdenstimen: verdenstimen.dk
- Verdens Bedste Nyheder: verdensbedstenyheder.dk

Strategisk arbejde med bæredygtighed

I takt med at bæredygtighed har vundet større og større indpas i vores samfund, ser man også flere handlingsplaner og strategier, som har fokus på, hvordan man vil og kan igangsætte bæredygtig udvikling. Det kan være virksomheder, politikere, NGO'er, uddannelsesinstitutioner osv., som udarbejder disse handlingsplaner og strategier for at skabe en ramme for deres bæredygtige udvikling.

Når man arbejder strategisk og handlingsorienteret med bæredygtighed, er hovedopgaven:

1. At klarlægge hvilke konkrete tiltag man ønsker at arbejde med
2. At udvikle en politik som bygger op omkring disse
3. At udvikle en handlingsplan, som sikrer, at man når ens mål. Ved at gøre dette bliver bæredygtighed og den bæredygtige udvikling gjort operationel og konkret.

Verdensmålene spiller også en essentiel rolle i det strategiske arbejde, da man ved at koble verdensmålene sammen med udviklingen af en handlingsplan og strategi udtrykker, hvilke dele af bæredygtighed man har valgt at have fokus på. På den måde bliver verdensmålene en måde at kommunikere ens arbejde til omverdenen.

Læs mere om, hvordan man arbejder strategisk og handlingsorienteret med bæredygtighed i disse to publikationer:

- Aarhus Events: "Grøn konference og eventhåndbog": gogreenwithaarhus.dk
- Aarhus Sustainability Model: www.aarhussustainabilitymodel.com